

požitků za dobu zákonné výpovědní lhůty uznati oprávněným (§ 29 zák. o obch. pom.).

Čís. 2034.

Je-li pozemek, jenž dle § 5 požad. zák. byl přiřčen požadovateli do vlastnictví, v pachtu třetí osoby, přísluší právo, dáti jí výpověď, požadovateli teprve, až se stane knihovním vlastníkem. Nároku proti vlastníku, by mu odevzdal pozemek prostý této závady, požadovatel nemá, ač-li se vlastník k tomu zvlášť nezavázal.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1922, Rv I 614/22.)

V řízení o požadovacím nároku drobného pachtýře uzavřena byla dohoda, již vlastník postoupil pachtýři na místo požadovaného pozemku pozemek náhradní, propachtovaný třetí osobě. Dříve ještě, nežli bylo vlastnictví na něho v knihách připsáno, domáhal se požadovatel na vlastníku žalobou vydání pozemku. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud ji zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., není opodstatněno. Dle zjištění nižších soudů nabídl vlastník žalobcům náhradou za požadovaný pozemek podle § 5 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., dílec č. p. 371/6, který je v pachtu třetí osoby, a žalobci tuto nabídku přijali. Žalobci netvrdí ani, že nevěděli, že nabízený jim náhradní pozemek jest propachtován, ani, že vlastník jim při jednání o směně pozemků přislíbil, že náhradní pozemek bude z pachtu uvolněn. Jejich tvrzení, že zástupce vlastníkův jim později připověděl, že převezmou pozemek po žních 1920 do vlastní správy, není dle zjištění odvolacího soudu pravdivým; právoplatné usnesení okresního soudu v Ch., které na základě dohody stran přikazuje žalobcům náhradní pozemek do vlastnictví, neukládá vlastníku, by odevzdal pozemek ten prostý pachtovních práv. Nelze tedy ani z dohody stran ani ze soudního rozhodnutí odvoditi povinnosti žalované, by odevzdala pozemek, jak žalobcem jest žádáno, žalobcům do vlastního obdělávání a užívání. Tohoto závazku neukládá žalované ani zákon. Ustanovení § 7 zákona o drob. pacht., které vychází z předpokladu, že požadovatel má dáti pachtýři výpověď, je-li požadovaný pozemek v pachtu třetí osoby, vztahuje se ovšem dle svého doslovu jen na případ, byl-li takový pozemek požadovateli přikázán dle § 6 cit. zák., však závěr z toho vyvozovaný, že jinak náleží po zákonu vlastníku, by zrušil pachtovní poměr, je-li přikázaný pozemek v pachtu třetí osoby, je právně mylným. Přejímací cena za přikázaný pozemek rozděljuje se podle § 26 cit. zák. dle zásad rozvrhu nejvyššího podání za nemovitosti v exekučním řízení; požadovatele, jemuž byl pozemek přikázán, dlužno pokládati za rovna vydražiteli nemovitosti ve vnučené dražbě, pokud jinak neustanovuje zákon nebo neujednají strany v rámci dohody dle § 15 cit. zák. Z toho plyne pro případy mimo shora zmíněný případ § 7 cit. zák., že s pachtovním právem, je-li na přikázaném pozemku

knihovně zajištěno, jest dle § 1121 obč. zák. naložiti jako se služebností, požadovatel je tedy musí po případě převzít; není-li knihovně zajištěno, jako v tomto případě, má dle §§ 1120 a 1121 obč. zák. požadovatel, nikoliv vlastník, právo pacht vypovědět. Mínění okresního soudu, že žalobci nemohou pacht vypovědět, poněvadž pozemek jim dosud není knihovně odevzdán, jest sice správným, z toho však neplyne, že se vlastník musí postarati o to, by pacht byl zrušen, nýbrž pouze, že žalobci musí posečkati s výpovědí, až budou knihovními vlastníky. Rovněž jest správným, že užitky pozemku přísluší žalobcům od doby, kdy zaplatili přijímací cenu, avšak i z toho plyne jen, že jim od té doby přísluší pachtovné, které třetí pachtýř platí. Posuzuje-li se věc takto, jest lhostejno, zda žalobci vzali smlouvou na sebe povinnost, že vypovědí třetímu pachtýři pacht, poněvadž, jak řečeno, bude i po zákonu na nich, by tak učinili, budou-li chtít pozemek sami spravovati. Taktéž netřeba řešiti otázku, kdo by byl povinen, pachtýře odškodniti, kdyby pacht byl předčasně zrušen, poněvadž rozhodnutí o žalobním žádání, jež čelí pouze k tomu, by příkazaný pozemek byl žalobcům odevzdán do vlastní správy, nezávisí na řešení této otázky.

Čís. 2035.

Majitel automobilu ručí též za škodu, jež povstala při zřízencově jízdě »na černo«.

Kupitel nabytí vlastnictví věci, dal-li na ní, ponechav ji u prodatele, s jeho souhlasem provéstí opravy.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1922, Rv I 644/22.)

Petr J. koupil od Josefa L-a automobil a ponechal ho dále v uschování prodatelově, by na něm provedeny byly opravy lidmi, jím najatými, s čímž prodatel souhlasil. Kupitel povolil Arnoštu T-ovi zkušební jízdy s automobilem, čehož Arnošt T. zneužil k tomu, by svezl své známé, při kteréžto jízdě nastala srážka automobilu s vozem žalobcovým. Žalobě o náhrady škody proti Petru J-ovi bylo vyhověno soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem mimo jiné z těchto

důvodů:

Vlastnictví automobilu nabytí žalovaný tím způsobem, že jej jednak koupil (§ 424 obč. zák.), jednak, že ač si jej ponechal na dále v uschování prodavačově, dal na něj provéstí různé opravy lidmi, jím najatými, mezi jinými i Arnoštem T-em, a to za souhlasu prodávajícího, takže tím prodávající schovatel dal zřejmě na jevo vůli míti u sebe automobil na dále pro žalovaného (§ 428 obč. zák.) a jeho jménem. Okolnosti, uvedené žalovaným pro opačný náhled, že automobil zůstal na dále ve velké garáži prodatelově, že prodatel garáž po pracovních hodinách uzavíral a klíče si k sobě bral, nejsou s to, aby převzetí držby automobilu žalovaným uvedly v pochybnost, neboť jsou to vesměs opatření prodatelova, jež jako schovatel automobilu v zájmu žalovaného činiti byl povinen. Nebylo-li auto opatřeno číslem žalovaného a nebylo-li pro nedokončení